

HRVATSKI GLASNIK

Godina I. — Br. 3.

Izlazi sredom, petkom i nedjeljom

Šibenik, 3. prosinca 1943.

Biedni „spomandan“ izbjegličke jugoslavenske „vlade“

Šibenik, 3. prosinca.

Izbjegličke „vlade“ u Londonu uvek nastoje naći priliku kako bi se jedna od druge što više iztice, da time svojim gospodarima dokažu svoj „sveobči trud za pobjedu zajedničke stvari“, ili drugim riječima: svoju pomoć angloameričkoj gospodi u njihovoj namjeri da zagospodare malim narodima. Takvu priliku najbolje im pružaju spomendani „njihovih“ naroda prigodom kojih izbjegličke „vlade“ priredjuju svetčane bankete, objede, večere ili čajeve u svojim salonima, koji im opet služe kao najidealnija prigoda za izricanje svetčanih, patriotskih govorova. Frak i liker stvaraju atmosferu, u kojoj se jedino — po engleskoj metodi — mogu izricati svetčani govorovi o „jednakosti i bratstvu svih naroda“.

Jedna takova prilika pružila se jučer izbjegličkoj „jugoslavenskoj vladi“. Jugoslavenska gospoda su je podpuno izkoristila, da nadviču svoje sudugove izbjeglice iz drugih „drugarskih vlasta“. Bilo je sva-kako svetčanih banketa sa obilnim jelovnikom (koji je pomogao pri razvezivanju troma gospodskih jezika) na kojima su gospoda, koja u Londonu sjede u udobnim naslonjačima kraj punih mastnih zdjela, obilno sipala borbene riječi o borbi i krvi za „slobodu“, koju oni u londonskim naslonjačima spremaju „svom“ narodu. Ali svakako rekord u kvantitetu izbljuvanih riječi postigla su „jugoslavenska“ gospoda na sinočnoj priredbi kairskog i londonskog krugovala. Preko Kaira — a prenosio je to i London — progovorio je dječački „svom narodu“ mali kraljević Petrica, koji je najprije započeo veličati „dela svoga dede Petra i svojeg otca Alekse“, da onda priedje na „vekovne neprijatelje jugoslavenstva — okupatore Nemece“. Udario Petrica na Njemce u ime srpskoga i Srba te u ime jugoslavenstva i Hrvata! Eto, preko maloga Petrice digli se Srbi na odbranu svog srpskoga pred „okupatorima“ Njemcima, a Hrvati na odbranu „svojeg“ jugoslavenstva, kako to mali Petrica reče. Srbi brane srpskost, a Hrvati jugoslavenstvo! I to Hrvati brane „svoje jugoslavenstvo“ pred onima, koji su im pomogli, da zbace sa sebe jugoslavenski jaram, da sruše jugoslavensku čizmetinu i da uzpostave svoju nezavisnost i slobodu. Zaista je mali Petrica dječački šaljiv! A da bude još šaljiviji, drobio je Petrica dalje, da su se za „nezavisnost naše otadžbine Jugoslavije“ borili mnogi heroji i veliki umovi. Pa započeo nabrajati od svog Miloša Obilića i prote Save, preko Pašića i Račića do „današnjih patriota, koji iz šuma napadaju Nemce“. Eto, uztvrđio i Petrica žalostnu činjenicu, koju smo i mi uz-tvrdili, naime, da se zavedeni partizani na ovom području bore samo za velikosrbske ciljeve, tako ne stoje pod komandom Petrićinom i premda ih u šume vode drugi „viši“ ciljevi. A prije nego li je došao do „svojih patriota, koji iz šuma napadaju Nemce“ medju tim „herojima i velikim umovima, koji su se borili za nezavisnost naše otadžbine“ uklopio mali Petrica ni više ni manje nego rakovačkog revolucionarca Eugena Kavarnika i Otca Domovine Antu Starčevića! Od najvećih boraca za hrvatsku slobodu i nezavisnost, od najvećih neprijatelja srpskoga i Srba, mali Petrica je preko noći napravio „velike heroje i umove, koji su se borili za nezavisnost naše otadžbine“!!! Zaista je mali Petrica i previše šaljiv. Na ovo će se bezsumnje svaki Hrvat do bezvesti smijati. To je bio u stanju izreći jedino mali Petrica poučen od svoje šuplje i glupe promičbe.

Potrebito je zabilježiti još jedan dogadjaj na sinočnoj „svetčanoj“ izvedbi londonskog krugovala. Posle kratke „besede“ jednog bezimenog Hrvata (po ničemu se nije moglo zaključiti da je taj bezimeni govornik zaista Hrvat, jer je u prvom redu govorio srpskim riječnikom i srpskom ekavicom), koji je izticao „bratsku povezanost Srba i Hrvata“ i njihovu „jednakost u bratskoj državi“, zasvirao je londonski krugoval ni više ni manje nego „Liepu našu“. „Bratstvo i jednakost između Srba i Hrvata“, koju je bezimeni govornik toliko izticao, mi Hrvati smo najbolje osjetili na svojoj vlastitoj koži kroz punih dvadeset godina robstva u blagopokojnoj Jugovini. Riječi su za londonsku gospodu suvišne, jer su riječi samo pusta obećanja, a djela mogu jedino govoriti. Djela su govorila kroz punih dvadeset godina našeg robstva. Zbog izicanja svog hrvatskog imena, zbog zapjevanje svoje hrvatske pjesme, išli su Hrvati u zatvore, a sada — posle dvadesetgodišnjeg progona i batinjanja — taj bezimeni londonski govornik iztice „bratstvo i jednakost“! Da komedija bude podpunija, iza njegovih smiešnih riječi londonski krugoval je zasvirao ariju „Liepe našu“, zbog koje su toliki Hrvati otišli pod ledinu ili trunuli u jugoslavenskim zatvorima. Pitamo mi tu londonsku gospodu: tko je u njihovoj pokojnici Jugovini smio zapjevati „Liepu našu“ bez straha, da će mu glava pasti?

Riječi su samo pusta obećanja, a djela mogu jedino govoriti. Dje-la su govorila kroz punih dvadeset godina našeg robstva. Ubijanja i kundacijsko bilo je Hrvatima dosta. To se više neće dogoditi uzprkos svih liepih i primamljivih obećanja londonske gospode iz jugovinskog taborišta. Hrvate se jednom prevarilo, ali ih se više prevariti ne će. Hrvati su jednu Jugovinu srušili, a na njihovim ledjima druga se ne će sagraditi. To je jedini odgovor, kojeg Hrvati mogu da daju londonskim jugovinama na njihove banketske „besede“. dn

VELIKI GUBITCI NEPRIJATELJA

ODBIJENE SOVJETSKIE ODBRAMBENE DIVIZIJE - UNIŠTENO 107 SOVJETSKIH OKLOPLJENIH KOLA - GUBITCI ANGLOAM. BRODOVLJA MUNJEVITO RASTU PROVODI SE SUSTAVNO UNIŠTENJE PARTIZANA

Iz Glavnog stana Vodje Reicha 29. studenoga 1943.

Vrhovno Zapovjedništvo njemačkih oružanih snaga javlja:

Na užkom kopnenom pojasu Perekopa odbijeno je više sovjetskih napadaja, koji su bili podpomognuti jakom topničkom vatrom. Na mostobranu Nikopola i u velikom rječnom luku Dnjepra nastavio je neprijatelj sa jakim snagama, svojim napadajima na dosadašnjim težištima, pri kojima je ipak imao samo pojedinih mjestnih uzpiha, koji su bili odrezani. Uništeno je 107 sovjetskih oklopljenih kola. Naročito žestoke bile su borbe u prodornom prostoru južno od Kremenčuga. U ovom prostoru odbile su naše čete više neprijateljskih odbrambenih divizija i prešle na nekim mjestima u protunapadaj. Također i sa odsjeka Čerkasija, Kijeva i Korostenja javlja se o žestokim borbama. Pri ovojme jedan vlastiti napadajni podlivač zapadno od Kijeva imao je naročitog uzpiha. Na 27. i 28. studenoga bila su oborenna na južnom odsjeku iztočnog bojišta 72 sovjetska zrakoplova. Nestalo je 6 vlastitih zrakoplova. U cijelokupnom bor-

benom području Gomela ponovno su započele nove težke borbe. Blatno tlo i težki pritisak neprijatelja, koji je napadao, zahtijevali su od naših četa, koje su pružale životav otpor i stalno prelazile u protunapadaje, veliki napor. Dok su jugozapadno od Smolenska mjestni napadaji neprijatelja dijelom u blizinskim borbama odbijeni, doneli su vlastiti napadaji jugoistočno od Žitomira uzprkos nepovoljnih vremenskih i terenskih prilika i jakog neprijateljskog otpora do dalnjih uzpiha.

Na južnom talijanskom bojištu u iztočnom odsjeku neprijatelj se je približio sa jakim snagama našim četama, koje su se nalazile sjeverno od Sangro doline. Britanske borbene skupine, koje su predhodnih dana provalile u naše redove, bile su protunapadajem ponovno odbijene. Bilo je privredno zarobljenika. Neprijateljski zrakoplovi za ometanje nadletali su prošle noći zapadno područje Reicha. Pojedini njemački zrakoplovi poduzimali su u noći na 29. studenoga napadaju u svrhu ometanja na ciljeve u jugoistočnoj Englezkoj.

MUŽEVNI PROTEST NAŠEG BISKUPA

protiv neljudi i pijanih anglo-američkih pilota

Povodom uništenja naše moderne državne bolnice, naš Biskup Preuzvišeni dr. Jeronim Mileta, uložio je odlučan protest preko naše državne krugovalne pesteje-Zagreb-a na znanje čitavom kulturnom svetu. Njegov protest donosimo u cijelosti.

Dne 16. XI. prigodom bombardiranja Šibenika od strane engleskih i američkih bombardera bačene su dvije bombe na gradsku civilnu bolnicu i pogodile odio za duševne bolesti. Iako nam je bilo težko pri srdu, šutili smo, uvjereni da državna civilna bolnica nije bio cilj napadaja.

Medutim dne 28. XI. u 11 sati preko dvadeset englesko-američkih aviona, bacili su bombe opet na gradsku civilnu bolnicu i uništile velike moderne zgrade: kirurški, interni i duševni odjel. Ispod ruševina dosada izkopano je 11 mrtvih i 15 ranjenih.

Budući da je bio jasan dan, budući da su svi krovovi bolničkih zgrada označeni velikim križem »Crvenog križa«, a na dviema zgradama vijao se i stjeg »Crvenog križa«, budući da je prema izkazima stručnjaka bačeno još na bolničke zgrade 9 teških bomba: ovo sve dovodi nas do zaključka da je upravo bolnica bio cilj napadaja.

Kao katolički biskup ovoga grada protestiram protiv ovog i više nego nečovječnog napadanja na najhumaniju ustanovu čovječanstva moleći Svevišnjega, da dade jakosti ovom hrvatskom izmučenom narodu a pogotovo onim ranjenicima i bolestnicima koji su morali u panici strahu napustiti porušene bolničke zgrade.

† Dr. Jeronim Mileta.
biskup Šibenski

Lažne vesti o Finskoj

HELSINKI, 30. studenoga. — Finska stampa najenergičnije odbija sve vesti koje je u posljednje vrieme neprijateljska promičba po svetu raširila o tobožnjoj dvoličnosti finske politike. Svi listovi nazivaju ove vesti najgorim lažima i kažu: U ovom ratu živaca neprijatelji Finske nisu mogli izmisli nikakva sredstva, da bi nas poljuljali u vjeri za konačnu pobjedu, do ovih smo dvolični.

Argentina povlači iz U. S. A. svoje zlato

BUENOS AIRES, 30 studenoga. — Argentina je počela izvlačiti svoju zlatnu pričuvu iz Sjedinjenih Američkih Država. Prva posiljka zlata već je stigla, dok se očekuje druga i treća. Zanimljivo je, da Argentina ne smatra svoje zlato sigurnim kod Sjedinjenih Američkih Država.

"Jedno su partizanski vodje, a drugo partizanski pristaše!"

Šibenik, 3. XII. 1943.

Deseti travnja 1941. najveći sin hrvatskog naroda, naš Poglavnik, ostvario je tisućeljelu misao i želju hrvatskog naroda u obnovi Nezavisne Države Hrvatske. Nova obnovljena Država hrvatskog naroda dobila je ime nezavisna, što znači da naša krvlju stečena domovina ima biti podpuno slobodna. Naš himbeni saveznik naturio nam je rimski sporazum, po kojem koljevka Hrvatske domovine i najčistiji dio hrvatske, naša draga Dalmacija sa našim plavim Jadranom bila je odciepljena i oteta. Taj natureni sporazum od izdajničkog naroda učinio je da hrvatski narod bude nezadovoljan. Taj himbeni saveznik nastojao je svojim terorističkim metodama uništiti i odnaroditi svestno hrvatsko pučanstvo naše arage Dalmacije. Svojim postupkom mnoge je otjerao od svojih kuća i od svojih dragih obitelji. Taj naš zajednički neprijatelj nije birao sredstva za postignuće svojih prljavih ciljeva, otjeravši naše ljudi u šumu, obtužio ih je da su komunisti da bi lakše mogao opravdati svoj rad na uništenju pučanstva hrvatske Dalmacije. Osim nasilničkog postupka himbenog saveznika, radila je i neprijateljska promičba da ih što više primami u šume, da se tobože bore protiv okupatora.

Deveti rujna 1943. kapitulirao je himbeni saveznik, a s njime i nametnuti rimski ugovor. Braćo oslobođene Dalmacije, hrvatska je Dalmacija, sa svojim plavim hrvatskim Jadranom, hrvatskim Zadrom i Riekom oslobođena. Toga dana, koljevka majke hrvatske, Dalmacija sa Zadrom i Riekom pripojena je Nezavisnoj Državi Hrvatskoj. Nestalo je okupatora, nestalo je ugnjetaća! Hrvati su postigli svoj stoljetni san, dobili su svoju državu, koja po svojoj veličini zahvaća onu Hrvatsku, koju smo imali u prvim našim danima doseljenja u ove naše krajeve. Hrvatska je velika i slobodna. Nema više okupatora! Sada su vaši domovi vaša zemlja slobodna i sada se možete slobodno i nesmetano bez ikakove bojazni po svoj život vratiti svojim kućama, svojim obiteljima. Nema više razloga da živite izvan svojih domova i da proživljavate mučotpan život na koji vas je nagnao izdajnik i neprijateljska promičba. Vaše mjesto nije više u šumi i nemojte datje da nasjedate neprijateljskoj promičbi, koja bi željela da se i nadalje borite za neprijateljske ciljeve a protiv svoje braće i svoje drage domovine Hrvatske, koju sigurno volite koliko i svoj život i život svoje obitelji. Ta neprijateljska promičba bacu vas u naručje naših neprijatelja i oni su vam u šumi zapovednici, a vi im trebate da bi postigli svoje mračne ciljeve. Ti naši neprijatelji, zapovednici zavedenih u šumi, i lažna neprijateljska promičba, ide zatim da uništi današnju našu domovinu za koju ste stoljećima krv i živote davali.

Ti isti neprijatelji, koji su nas do jučer u našoj opravданoj borbi za naš obstanak i slobodu ubijali i progonili traže da se dižete protiv svoje domovine i braće, koja su se do jučer sa vama zajedno borila za ostvarenje ciljeva do kojih smo danas došli. Nemojte se dati zavesti, nemojte se dizati i boriti protiv svoje rodjene zemlje i svoje rodjene braće.

Narode oslobođene Dalmacije, poručite svojoj braći zavedenoj lažnom promičbom, da je naša draga Hrvatska, sa Dalmacijom, plavim Jadranom, hrvatskim Zadrom i Riekom, slobodna. Poručite im da je danas hrvatska puška na hrvatskom ramenu. Poručite im da je ostvarena hrvatska država i da ona mora biti uzčuvana, jer o obstanju hrvatske države ovise obstanak hrvatskog naroda. Mi znamo tko nam je neprijatelj, a znamo i koji mu je cilj, pa ćemo se znati i boriti do kraja protiv tog zakletog neprijatelja hrvatskog naroda. Poručite braći u šumama, ako ljube svoju domovinu, svoju kuću, svoju obitelj, da se vrate mirnom ži-

Sustavno se provodi uništenje partizana

ZAGREB, 1. prosinca. — U povodu zadnjih borba s partizanskim odredima na raznim područjima prebrojeno je do sada preko 2.000 mrtvih i težko ranjenih partizana osim već objavljenih pojedinih gubitaka.

Kraj Podravske Slatine uništena je jedna oveća partizanska skupina. Prebrojen je 251 mrtav partizan, dok ih je 43 zarobljeno. Zaplijenjeno je množtvo ratnog tvoriva, hrane i tegleće marve.

U daljnjim akcijama na ovom području ubijeno je preko 100 partizana.

Kraj Travnika u novom podhvatu ubijeno je 50 partizana.

Nestašica radnika u Americi

LISABON, 1. prosinca. — Od 15. studenoga uvelo se u 31 području Sjedinjenih Američkih Država — prema jednoj vesti britanske dojavne službe iz Washingtona — novo radno vrijeme, koje se proširilo i na druga područja. U izvještaju se kaže da ta područja stradavaju od velike nestašice radničtveta.

Zločini angloamerikanaca nad Dubrovnikom

DUBROVNIK, 1. prosinca. — Angloamerički zrakoplovci bacali su nad Dubrovnikom i okolicom djeće igračke napunjene eksplozivom. Mnogo ljudi, pogotovo djece, težko je ranjeno usled upotrebe ovih igračaka. Vlasti su odmah poduzele potrebne mјere da se stanovništvo upozori na opasnost od ovih, na oko bezazlenih igračaka, kako bi se spricile daljnje nesreće.

GNUŠENJE U HRVATSKOJ JAVNOSTI
povodom terorističkih napada na Šibenik

ZAGREB, 1. prosinca. — Angloamerički teroristički napadaji na Šibenik naišli su na sveobuhvatnu osudu i izazvali gnušanje u cijelokupnoj hrvatskoj javnosti. Šibenska državna bolnica, koju su angloamerikanici u dva navrata uporno gadjali predstavljala je za njih glavni "vojnički objekat".

Daljni veliki gubitci neprijateljskog brodovlja

BERLIN, 1. prosinca. — U južnim vodama Tihog Oceana odigrale su se posljednih dana četiri velike zračne bitke. U ovim borbama potopljeno je 7 neprijateljskih nosača zrakoplova, 3 krstaša, 1 razarač i 1 prevozni brod. Neprijatelj je osim toga izgubio u ovim borbama 125 zrakoplova, dok se 27 japanskih zrakoplova nije vratio u svoja uporišta.

Govor Führera budućim častnicima

BERLIN, 30. studenoga. — Pred 20.000 mladih budućih časnika njemačke vojske Führer je održao govor u kojem je medju ostalim izrekao i ove značajne riječi: „Kad Njemačka ne bi dobila ovu borbu, pobjedom boljševizma ušlo bi barbarstvo u Evropu. Velika Britanija nije ništa drugo nego obično oružje u rukama židova. Uviek kad su Njemci bili prožeti vjerom u pobjedu, oni su pobjedili“.

Ponovne borbe kod otoka Beugainvilla

TOKIO, 30. studenoga. — U ponovnim borbama kod otoka Beugainvilla angloamerikanici su izgubili 120 bombardera i lovacu. Japanci su pri tome izgubili samo 12 apara a.

Veliki gubitci neprijateljskog brodovlja

BERLIN, 30. studenoga. — Njemački zrakoplovi napali su jedan neprijateljski konvoj kod Alžirske obale i pri tome potopili 2 razarača, te 3 transportna broda od 38.000 brt., a težko oštetili 2 razarača i 1 patrolni brod.

votu i da pridu sredivanju prilika i obrani svoje domovine, ako ne žele da prokletstvo njihovog naroda ne padne na njih i na njihovu djecu. Poručite im da se vrate svojim kućama prije nego budu uništeni.

Narode oslobođene Dalmacije, živi i radi u budućnosti, kao što si to umio u prošlosti, za dobro i obstanak naše NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE.

ma

Obaviest

Upozoruje se građanstvo da se svaka obitelj u gradu ima izjaviti kod svojih pekaru da li će uzimati 15 dkg. kruha, ili 12 dkg. brašna za svaku pojedinu osobu. Dijeljenje će započeti u ponедjeljak 6 prosinca 1943. Prehrambeni odbor

Pojedinac i samozaštita

"Izvješenje zadatka Narodne zaštite, dužnost je države, uz sudjelovanje čitavog naroda".

Poglavnici,

Zaštita traži uzku suradnju javnih oblasti i stanovništva. Mjere, koje provode javne oblasti, odnose se u prvom redu na zaštitu običnih dobara i na osiguranje javnih djelatnosti, dok se za neposrednu zaštitu pojedincu i posebnih dobara imaju brinuti neposredno zanimani pojedinci, bilo pojedinačno, bilo u prirodnim ili jednostavnim zajednicama, kao obiteljima, skupinama ukućana pojedinačnih kuća, susjedstvima, veleobrtnim poduzećima i dr. Međutim i takve injere, koje poduzima samo stanovništvo, moraju biti izvedene po jedinstvenim načelima, radi osiguranja što većeg i što boljeg zaštitnog učinka. Takve mjere koje pučanstvo samo poduzima (prema smjernicama oblasti), radi vlastite zaštite nazivamo samozaštitom.

Samozaštita predstavlja prema tome pripreme i napore, kod kojih vlastitim sredstvima, snagama i sposobnostima poduzimamo sve potrebne mјere za vlastitu zaštitu, zaštitu svojih bližnjih i svoje imovine ili onih dobara, s kojima smo vezani životom i radom.

Svaka samostalna osoba ima potrebu i dužnost, da u danima nesreće uloži sve, što je s njezine strane moguće, da bude zaštićena ona sama, kao i sve druge osobe koje su povjerene njezinoj neposrednoj brizi. Jednako ima dužnost svaki vlastnik kuće, zgrade, poduzeća ili kojeg drugog stvarnog dobra, da poduzme sve, što je potrebno za zaštitu imovine, i to ne samo zbog vlastitog probitka, nego i radi pravodobnog sprečavanja zla u okolini. Samo u slučaju, kad svaki, zbog svog vlastitog probitka, poduzme sve mјere i obiskri se svim potrebnim sredstvima radi vlastite zaštite, moći će mjerodavne oblasti s uzpihom poraditi na občoj zaštiti.

Opomena kućevlastnicima!

Opoža se da su stanari u želji da dodju do skloništa u stalnoj borbi sa svojim kućevlastnicima, načito u zgradama u kojima sam taj kućevlastnik ne stanuje. Od straha pred zračnim šikanacijama sa strane kućevlastnika oni se ne usudjuju da im se obrate za svoja prava: jedno, makar primitivo sklonište. Oni se ne usudjuju da te bezdušnike prijave zato nadležnom Zapovjedništvu Zrakoplovne Zaštite, već radije držu kao pruće prilikom svake uzbune, nego da se zamjere svojim kućevlastnicima. Za sada spominjemo samo toliko da imade u Šibeniku primjerice jedan kućevlastnik od pedesetku kuća, koji misli da bi mu naškodilo kada bi mu iza ovog rata "samo" 49 kuća i kada bi čitavu jednu kuću životu zato da spasi mir, a možda i život od kojih 1000 svojih stanara.

Jedna druga dobra duša, starica bez nasljednika, imućna žena, koja možda baš i nema gotovine, ali zato milionsko imanje neće da žrtvuje niti jednu stotinu svoga imanja u interesu sigurnosti svojih stanara, — ma da će joj poslije njene smrti ostati još uvijek 99% njezine imovine.

Tih slučajeva ima još, ne baš mnogo, jer i u toj bezdušnosti ima granice. — Ali za sada samo toliko. Nadamo se da nećemo morati da poimence spomenemo takove crne tipove, ali ih upozoravamo na naredbe izdanog plakata Zračne Zaštite i na tamo predviđene kazne.

To pitanje nas zanima i u javnom interesu. Naime što više privatnih skloništa, to manja gužva u tim skloništima, kada načalost nemamo nego premali broj javnih skloništa, većinom ne baš najbolje gradjenih i nedovoljno zaštićenih. — Preporuča se zato u Občini da malo više učini za izradu javnih skloništa, što je njezina dužnost.

Prisilno novačenje Talijana

u južnoj Italiji

RIM, 30. studenoga. — Angloamerikanci vrše prisilno novačenje Talijana u okupiranim krajevima Italije na prisilan rad u Americi. Ovaj postupak izazvao je medju narodom veliko ogorčenje.